

Prognoses en realiteit

Column
Frans Debets

De energietransitie lijkt in een stroomversnelling te komen. Bijna elke dag worden inspirerende berichten gepubliceerd over de enorme investeringen in duurzame energie en de nieuwe technieken waarmee we energie kunnen besparen.

In de lokale en landelijke politiek zijn links en rechts het met elkaar eens: de energietransitie is belangrijk. Veel gemeenten willen in 2030 al klimaatneutraal zijn. Ondertussen wordt eensgezind gewerkt aan een Klimaatakkoord, de opvolger van het Energieakkoord uit 2013. Nederland heeft weer ambities, wij zullen onze CO₂-uitstoot met 49 procent reduceren in 2030.

De website van het energieakkoord (www.energieakkoordser.nl) staat boordevol energienieuws en houdt ons op de hoogte van de vorderingen. Energiebesparing is een belangrijk onderdeel van het Energieakkoord, elk jaar moet er 1,5 procent bespaard worden. Om dat te bereiken worden allerlei afspraken gemaakt en instrumenten ontwikkeld: Energie Efficiency Plannen, Erkende Maatregelen, prestatie-afspraken, Energie Prestatie Keuringen en het Expertisecentrum Energiebesparing.

De voorgenomen besparingen worden doorgerekend en de resultaten worden gepubliceerd: het gaat goed met de besparingen! Maar of

deze prognoses ook daadwerkelijk gehaald worden is niet terug te vinden op de website.

Gelukkig is er nog het CBS, dat doet niet aan prognoses. In de gortdroge tabellen staat de missie vermeld: voor wat er feitelijk gebeurt.

Afgelopen maand publiceerde het CBS de eerste energiecijfers over 2017. Het verbruik van energie was in 2017 nagenoeg gelijk aan dat van 2016. Dat is teleurstellend, want de Nationale Energieverkenning had toch geschreven dat het energieverbruik blijft dalen? En iedereen was het er toch over eens dat elk jaar 1,5 procent bespaard zou worden?

Ook op wereldschaal is er die verwarrende menging van optimistische berichten, hoopvolle prognoses en de teleurstellende werkelijkheid. De uitstoot van CO₂ leek in de periode 2014-2016 zijn piek bereikt te hebben, de groeicurve was afge-

vakt en het wachten was nu op de echte vermindering. De enorme groei van duurzame energie, de verhoogde doelmatigheid dankzij moderne technieken, de afbouw van kolencentrales en de afspraken van de klimaatconferentie in Parijs zouden zichtbaar worden in de tabellen. Maar in 2017 groeide de uitstoot toch weer.

Naast de luidruchtige en verwarrende publiciteit rond energie en klimaat verloopt de aanpassing van ons land aan het veranderende klimaat in stilte. De waterschappen en Rijkswaterstaat verhogen de dijken en geven de rivieren meer ruimte. Er worden wateropvanggebieden ingericht en nieuwe gemalen gebouwd. Er zijn nieuwe normen voor de waterkeringen en tot 2050 wordt doorgewerkt om die normen te halen. Er wordt nauwkeurig gewerkt aan draagvlakvorming

of burgerparticipatie, geen waterschap zal het in zijn hoofd halen om burgers zelf te laten knutselen aan dijken. De verantwoordelijke organisaties doen gewoon het werk waarvoor ze zijn opgericht.

Zou het kunnen zijn dat de realisatie van doelen omgekeerd evenredig is met de publieke aandacht? Dat de brede polderbenadering en de intensieve draagvlak-activiteiten juist de oorzaak zijn van de teleurstellende stagnatie? Dat de participanten in de akkoorden en convenanten elkaar voor de gek houden met onhaalbare beloften?

De komende jaren zullen we het zien, maar de lijst van nieuwe ambities en hoogdravende afspraken is eerder onheilspellend dan hoopgevend.

► Frans Debets is deskundige op het gebied van duurzame energie